

ELOISA

Etelä-Savon
hyvinvointialue

Etelä-Savon hyvinvointialueen vammaisneuvosto 31.3.2023

Mikä on Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma?

- ohjelma on osa sote-uudistusta
- ohjelmaa toteutetaan valtionavustusrahoituksella alueellisissa kehittämishankkeissa
- STM on myöntänyt ohjelmasta alueille rahaa kahdessa eri haussa yhteensä yli 210 miljoonaa euroa
- STM rahoittaa ja linjaa ohjelmatyötä
- THL tukee ja koordinoi alueellisten hankkeiden toimeenpanoa
- THL:n hanketoimistossa työskentelee viisi aluekoordinaattoria ja valtionavustushankkeiden sisältöaiheiden asiantuntijoita.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveyskeskus rakentuu neljästä palvelukokonaisuudesta

Palvelut myös digitaalisesti käden ulottuvilla

Digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus
Etelä-Savon sosiaali- ja terveyskeskus

Palvelut toiminnallisesti yhdessä

Monialaiset vastaanottopalvelut

Vammaispalvelukeskus

Perhekeskus

Ikäkeskus

TULSOTE-hankkeet

<https://etelasavonha.fi/eloisa/tutkimus-ja-kehittamisty/hankkeet/tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveyskeskus/>

Palvelut

Asiakkaan opas

Meille töihin

Tietoa meistä

[Etusivu](#) > [Tietoa meistä](#) > [Tutkimus- ja kehittämistyö](#) > [Hankkeet](#) > [Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus](#)

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus

Yhtenäistämme ja kehitämme palveluja hyvinvointialueen kattavasti, jotta voimme palvella kaikkia asiakkaitamme tasavertaisesti. Edistämme hyvinvointialueen palvelujen monialaista saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta.

Uudistuneet palvelumme kattavat koko Etelä-Savon tasapuolisesti

Tavoitteenamme on yhdistää Etelä-Savon hyvinvointialueen palvelut neljään eri kokonaisuuteen; monialaisiin vastaanottopalveluihin, perhekeskukseen, ikäkeskukseen ja vammaispalvelukeskukseen. Kaikki kokonaisuudet tarjoavat tasavertaiset ja moniammatilliset palvelut koko hyvinvointialueen kattavasti. **Kokonaisuudet muodostavat Etelä-Savon yhtenäisen sote-keskuksen.**

Hei! Voinko olla avuksi?
Avaa chat tästä

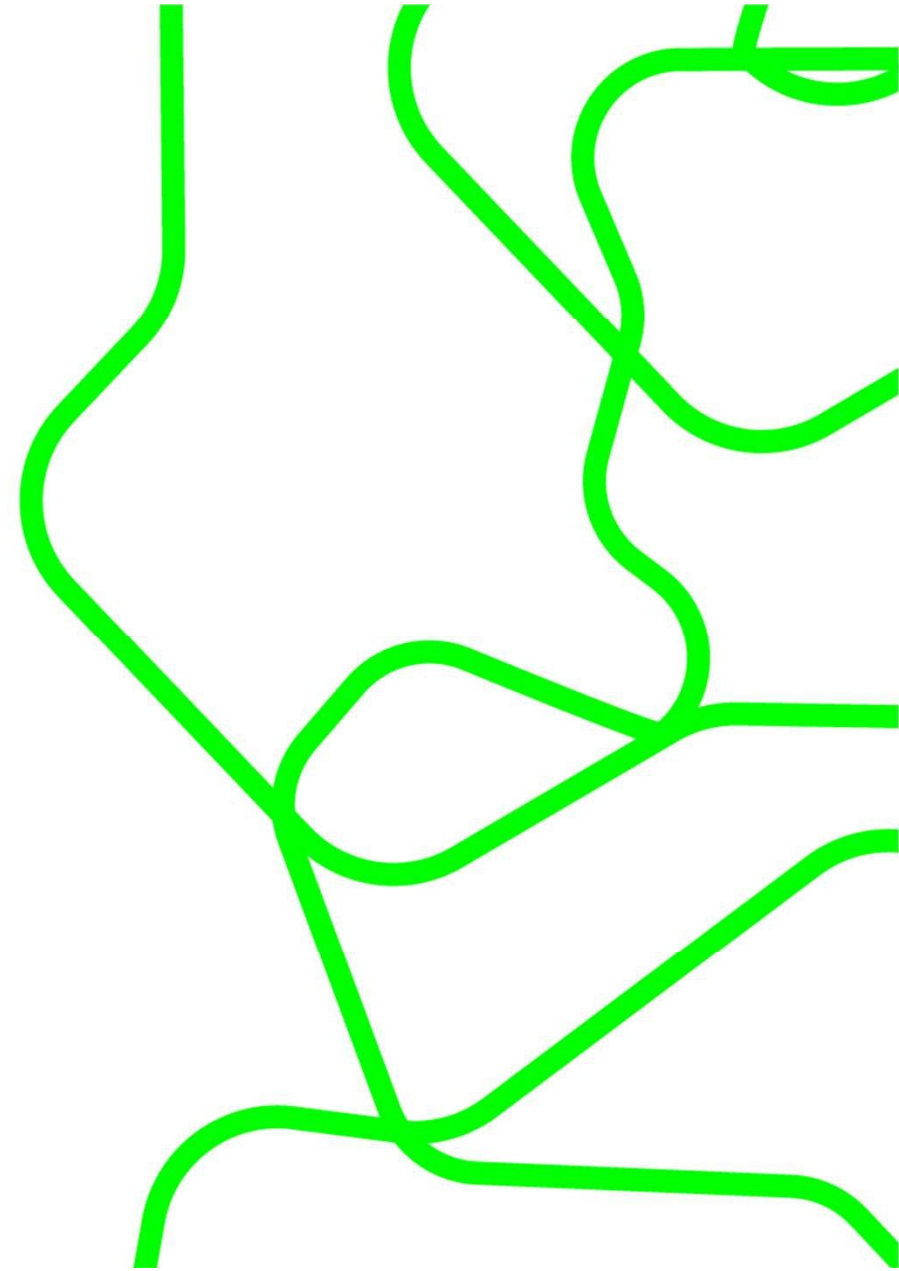
Etelä-Savon tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kehittämiskokonaisuudet jakautuvat useampaan toimenpiteeseen

■ = Edistämisen kohteet

Monialainen vastaanotto	Mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelukokonaisuus	Laaja-alainen kuntoutus	Lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuus
<ul style="list-style-type: none"> Hoidon saatavuus, Hyvä vastaanotto valmennus 2.0 Digitimi hyvinvointialueelle Fysioterapeuttien suoravastaanotto-toiminnan tehostaminen Sosiaaliohjauksen integroiminen osaksi moniammatillista tiimiä Työkyvyn tuen tiimin integrointi Kliininen farmasia * Hyvä vastaanotto valmennus * Lämä-hoitajien parempi hyödyntäminen * Verkostoyhteistyön edistäminen (hyvien käytäntöjen jakaminen) * Muistivastaanotto Ravitsemusterapia Mielenterveys- ja päihdehoitaja osaksi moniammatillista tiimiä 	<ul style="list-style-type: none"> Nuorten päihdehoidon palvelupolku Aikuisten matalankynnyksen kohtaamispaikkatoiminta päihdeasiakkaille (Muikku) Psykososiaalisen tuen menetelmät, työikäiset ja ikääntyneet (yta) Ehkäisevän päihdetyön toimintamalli hyvinvointialueelle Miepä- ja aikuissosiaalityön etäryhmien laajentaminen Miepä jalkautuvan työn esittelymateriaali, ei toteudu 	<ul style="list-style-type: none"> Fysioterapeutti-sairaanhoitaja työparitoiminnan kehittäminen osastoilla Arkikuntoutuksen kehittäminen kotihoidossa ja asumispalveluissa Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen Psykososiaalisen kuntoutuksen kehittäminen, ammatillisesti ohjatut vertaistukiryhmät erityisen tuen asiakkaille ja heidän perheille 	<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskustoiminta Systeemisen työskentelyn jalkauttaminen Opiskeluhuollon palvelukokonaisuus Lapsiperheiden kotipalvelun ja perhetyön tilannekuva ja toimintamallit Palveluohjaaja lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin Nuorten mielenterveyden osaamiskeskus OT-keskus (yta) Nuorten jalkautuvan palvelun arviointi- ja tukimalli * Nuorisovaltuusto Kasvatus ja perheneuvonnon kehittäminen Lapsiperheiden omaishoidon pilottisuunnit. Elintapaohjauksen kehittäminen Ilmainen ehkäisy alle 25-vuotiaille ja seksuaaliterveyden palveluiden kehittäminen Nepsy-asiakkaan palvelupolku
Asiakasohjaus			
<ul style="list-style-type: none"> Geneerinen asiakasohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> PPT-asiakkaat 		
Sosiaalihuollon kehittämisohjelma			
<ul style="list-style-type: none"> Sosiaalinen raportointi käyttöön koko alueelle Tiedon tuottaminen asiakkaiden palvelutarpeista 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakaspalautejärj. kehittäminen ja käyttöönotto sos.palveluissa Vaikuttavuustiedon tuottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Rakenteellisen sosiaalityön työryhmätoiminnan käynnistäminen Rakenteet tiedon välittämiseksi tiedolla johtamisen tueksi 	
Tietoperusteisen toiminnan vahvistaminen			
<ul style="list-style-type: none"> Kirjaamisen kehittäminen ja yhtenäistäminen (tilastointi) Vaikuttavuustiedolla johtaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Osaamisen kehittäminen (koulutukset, alueelle jäävien järjestelmien hyödyntäminen) 		

Linkki

- <https://etelasavonha.fi/eloisa/tutkimus-ja-kehittamistyo/hankkeet/tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveyskeskus>

Nepsy-asiakkaan palvelupolku- pilotti

Tekstiä

Tavoite:

- ***NEURO-kirjon asiakkaiden palvelupolkujen selkeyttäminen Etelä-Savossa.***

Pilotin hankehenkilö

- Työryhmä

Mira Laakko, Vaalijala 20%

Jaana Savinen, Mikkeli 20 %

Jani Naukkarinen, Pieksämäki

Mari Juuti, Sosteri 10 %

Taina Paananen, TSK2 hanke

- Ohjausryhmä:

- Maarit Rantakurtakko, palvelujohtaja

- Erika Rannanheimo, lääkäri

- Iida Humalamäki, lääkäri

- Iisa Teeriaho, 1.5.2022, lääkäri

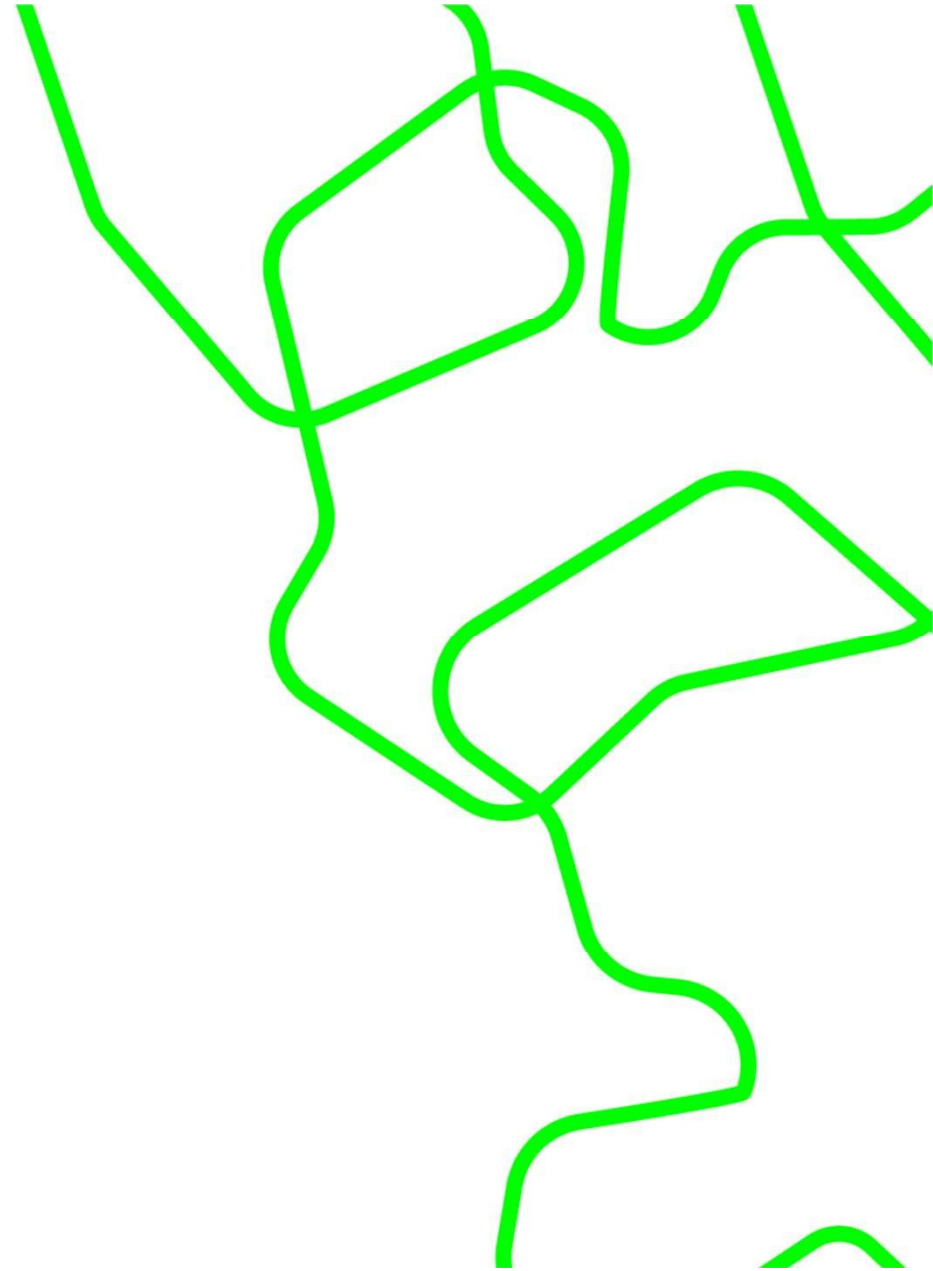
- Taina Paananen, TULSOTE 2

- Sirpa Ahola-Lyytikäinen, palveluesimies

- Johanna Puhakka, Tulosaluepäällikkö MIPä

- Venlastiina Vaahtoluoto, lääkäri

Mitä?

Nepsy-asiakkaan palvelupolku Etelä-Savossa

Tavoite:

- 1. Selvitetään hyvinvointialueella olemassa olevat palvelupolku ja toimintamallit. Käytetään hyödyksi hyvinvointialueella jo tehtyä selvitystyötä mm. hyvinvointialuevalmisteluun liittyen.**
- 2. Rakennetaan hyvinvointialueelle yhtenäiset palvelupolut ja toimintakäsikirja**
- 3. Kartoitetaan alueen muut toimijat nepsy-asiakkaiden ja palveluiden tueksi.**
- 4. Päätetään miten ja missä rakenteissa neurokirjon asiakkaan palvelupolkua ylläpidetään ja ohjausta/ neuvoa tarjotaan jatkossa.**
esim. Etelä-Karjalan osaamiskeskus neurokirjo-asiakkaille,
Koordinaatio -/asiantuntija ryhmä tms.

Milloin?

TULSOTE 1 & 2 –hanke 2021-2023

Hankesuunnitelman kirjaus:

” Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa

yhtenäistetään alueen palveluita ja toimintamalleja sekä levitetään alueellisesti mm. psykososiaalisia menetelmiä ja näyttöön perustuvia toimintamalleja, esim. NEPSY-nuorten palveluita ”

Hyvinvointialuevalmistelu

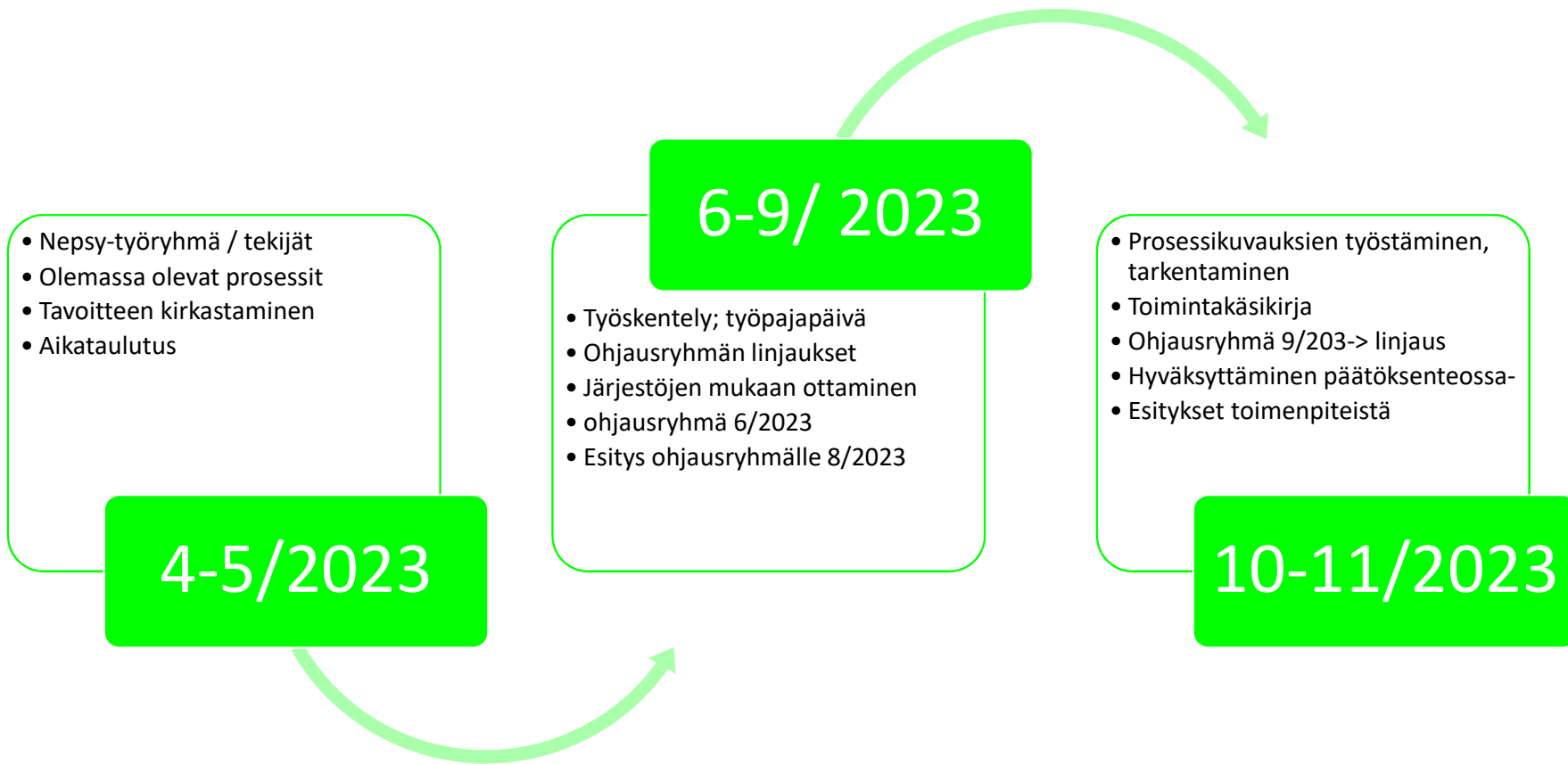
Selvitettiin:

- Sosterin
  - Essoten
  - Pieksämäen
- eri palveluprosessit

NEPSY-pilottityö

2023 vuoden aika:

- yhtenäistetään asiakaspolkuja
- Palveluiden pääsyn kriteeristöjä
- Alueen omat toimijat

Miten?

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö (attention-deficit hyperactivity disorder) on toimintakykyä heikentävä kehityksellinen häiriö, joka voidaan diagnosoida lapsuudessa, nuoruudessa tai aikuisuudessa. ADHD:n tyypillisimmät oireet ovat ikään ja kehitystasoon nähden liiallinen tarkkaamattomuus, yliaktiivisuus ja impulsiivisuus. Tarkkaavuushäiriö voi ilmetä myös ilman yliaktiivisuutta, jolloin puhutaan ADD:sta.

Takaisin

ADHD

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö (attention-deficit hyperactivity disorder) on toimintakykyä heikentävä kehityksellinen häiriö, joka voidaan diagnosoida lapsuudessa, nuoruudessa tai aikuisuudessa. ADHD:n tyypillisimmät oireet ovat ikään ja kehitystasoon nähden liiallinen tarkkaamattomuus, yliaktiivisuus ja impulsiivisuus. Tarkkaavuushäiriö voi ilmetä myös ilman yliaktiivisuutta, jolloin puhutaan ADD:sta.

Epäily ja tunnistaminen

Nuorten ADHD-oireet ilmenevät hyvin moninaisina, mm. koulunkäynnin vaikeutena, käytöshäiriöinä sekä sosiaalisina ongelmina. Hyvin monet syyt voivat johtaa tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen ongelmiin. Huoli voi herätä nuorella itsellään, nuoren perheellä, opiskelupaikassa tai terveydenhuollon ammattilaisella.

Alla linkki ADHD:n diagnostiseen kaavioon:

<https://www.kaypahoito.fi/xmedia/hoi/hoi50061e.pdf>

ADHD

Neuvolaikäiset 0-6-vuotiaat

Epäily ja tunnistaminen

Tutkimukset

Hoito ja tukitoimet

Seuranta

Kouluikäiset 7-16-vuotiaat

Epäily ja tunnistaminen

Tutkimukset

Hoito ja tukitoimet

Seuranta

Nuoret 16-23-vuotiaat

Epäily ja tunnistaminen

Usein kouluikäisen oireet näkyvät esimerkiksi käyttäytymisen ongelmina sekä koulunkäynnin vaikeutena.

Huoli voi herätä vanhemmilla, koululla, terveydenhuollon ammattilaisella tai oppilaalla itsellään. Kun huoli herää, voidaan koululla järjestää moniammatillinen yksilökohtainen oppilashuoltoryhmän palaveri. Sen perusteella arvioidaan jo mahdollisten koulun tukitoimien tarve ja tarvittaessa ohjataan koulupsykologille jatkoselvittelyihin.

Alla linkki ADHD:n diagnostiseen kaavioon:

<https://www.kaypahoito.fi/xmedia/hoi/hoi50061e.pdf>

ADHD

Neuvolaikäiset 0-6-vuotiaat

Epäily ja tunnistaminen

Tutkimukset

Hoito ja tukitoimet

Seuranta

Kouluikäiset 7-16-vuotiaat

Epäily ja tunnistaminen

Tutkimukset

Hoito ja tukitoimet

Seuranta

Nuoret 16-23-vuotiaat

Tutkimukset

Tutkimuksiin voi ohjautua ottamalla yhteyttä opiskelijaterveydenhuollon terveydenhoitajaan tai koulupsykologiin Wilman kautta. Yhteyttä on mahdollista ottaa myös [Lasten ja nuorten Palveluluukun](#) kautta (p. 015 527 7000).

Tutkimukset toteutuvat pääsääntöisesti opiskeluterveydenhuollossa, mutta tapauskohtaisesti myös Perhepalvelukeskuksessa tai erikoissairaanhoidossa.

ADHD-oirekuvaan perehtynyt terveydenhuollon ammattilainen tekee tutkimukset ja tutkimuksen jälkeisessä palautepalaverissa käydään läpi tutkimustulokset, suunnitellaan tukitoimet ja varataan tarvittaessa aika lääkärille. Lääkärin vastaanotolla käydään läpi esitiedot, tehdyt tutkimukset ja tehdään diagnostiikkaa. Lääkäri huomioi erotusdiagnostiikan ja konsultoi tarvittaessa erikoissairaanhoidoa.

Hoito ja tukitoimet

Diagnoosin saamisen jälkeen yhteistyössä asiakkaan ja ammattilaisten kanssa arvioidaan perheen tukitoimien tarve. Tuolloin arvioidaan nuoren tarve arjen tukitoimiin, mahdolliseen lääkkitykseen sekä kartoitetaan koulun tarvittavat tukitoimet. Tukitoimien vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti.

Mikäli nuori/asiakas tarvitsee apua esimerkiksi etuuksien suhteen, voi hän olla yhteydessä Sosterin sosiaalityöntekijään (p. 044 417 3213).

Seuranta

Lääkehoito vaatii säännöllistä seuranta (sivuvaikutuksia, lääkehoidon vaikuttavuutta).

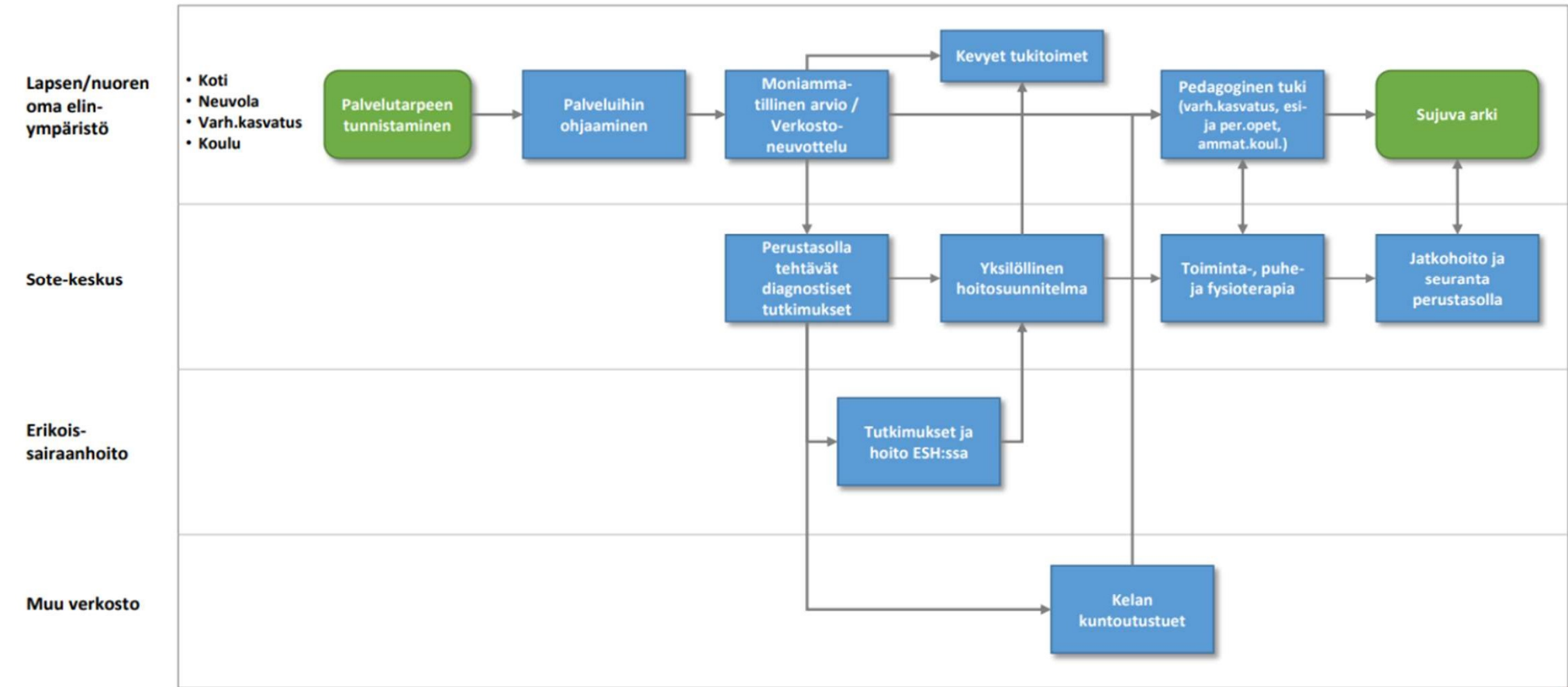
Lääkehoidon aloituksen jälkeen seurannat tapahtuvat ensimmäisen vuoden aikana 1kk, 3-4 kk ja ½ vuoden kohdalla. Seuranta tapahtuu pääsääntöisesti puhelimitse mutta tarvittaessa myös vastaanotolla.

Seurantakäynteihin liittyvät lääkehoidon seurantamittaukset, jotka toteutetaan pääasiallisesti koulu/opiskelijaterveydenhuollossa. 3 kuukauden kontrolliin pyydetään lisäksi perhettä pyytämään opettajalta palaute lääkehoidosta (sähköinen/kirjallinen).

Jatkossa kerran vuodessa arvioidaan lääkevastetta lääkärin vastaanotolla. Ennen vastaanottoa tehdään mahdollisuuksien mukaan lääketauotus ja vanhempi pyytää opettajan palautteen

Nepsy-hoitopolku, keskittymätön lapsi tai nuori

ESIMERKKI

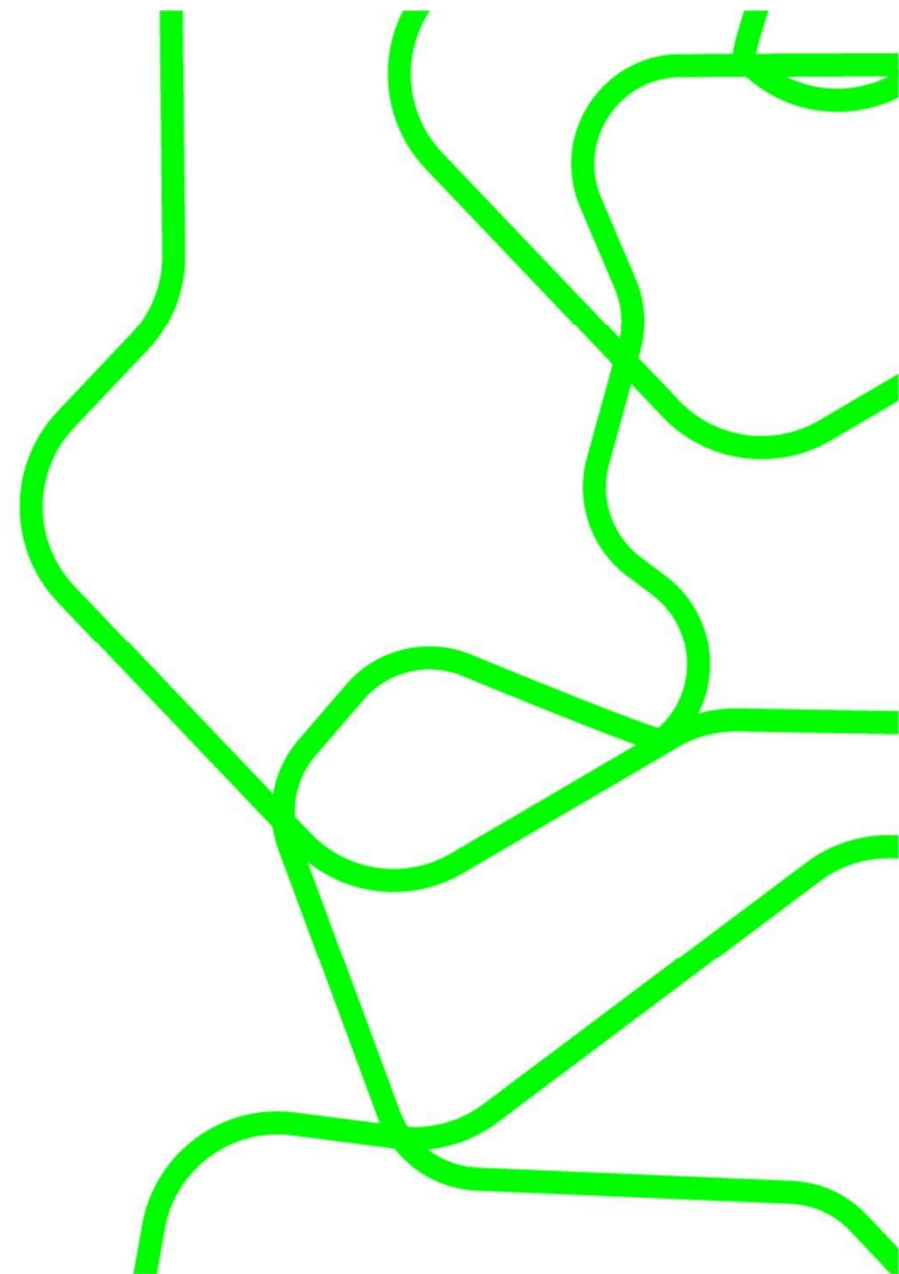
NYKYTILA

->TAVOITE

Työn kehittäminen- Toiveet & Tarpeet:

Kiitos mielenkiinnosta!

Taina Paananen

taina.paananen@etelasavonha.fi

P:0403597201

Etelä-Savon
hyvinvointialue

